

Hubert, E. Correspondance de Bouteville. Bruxelles 1929. dl. I. (*Geschenk van de „Académie royale de Belgique“*).

[Ven, A. J. van de]. Het oud-archief der gemeente Brakel. [z. pl. 1927].

(*Geschenk van het Rijks-archief te Arnhem*).

Outeren, Th. J. van: Genealogie van het geslacht van Outeren, samengesteld naar gegevens gedeeltelijk bijeengezameld door wijlen J. W. Wijndelts, in leven assistent der gemeentelijke Universiteitsbibliotheek te Amsterdam. [Oakland, Californië] 1929.

(*Geschenk van den heer Mr. N. van Hasselt*).

Kuyk, J. M. van. Graftschriften, wapens enz. voorkomende in de kerken van Drenthe. [z. pl. z. j.]. Overdr. uit „Nieuwe Drentsche Volksalmanak“.

(*Geschenk van den schrijver*).

Huidekoper, F. L. Huidekoper, American branch, August 15, 1928. [Montreux 1928]. 2 exemplaren.

(*Geschenk van den schrijver*).

[Fabius, F. W.] Genealogie der familie Fabius. [Breda 1928].

(*Geschenk van den schrijver*).

Prins, P. C. Bloys van Treslong. De „magnifique theca of Boekekas“ in de leeszaal van het museum te Weltevreden. Overgedr. uit het tijdschr. van het Kon. Bataviaasch Genootschap van kunsten en wetenschappen, dl. LXVII afl. 3 en 4.

(*Geschenk van den schrijver*).

Eck, Th. G. van. De familie van Eck. Met 6 prtn. 's-Gravenhage 1929.

(*Geschenk van den schrijver*).

De eerste generaties van het geslacht Bentinck,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In jaarg. 1918 van dit Maandblad (k. 303 e.v.) heeft Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland op afdoende wijze aangetoond, dat de geregelde stamreeks van het geslacht *Bentinck* bewijsbaar was van af — en dus behoorde aan te vangen met — *Hendrik Bentinck*, die in 1400 beleend werd met Arensberg (later Berencamp geheeten), een onder Heerde gelegen leengoed, leenroerig aan den Hertog van Gelderland, welk goed tot 1809 onafgebroken in het bezit van het geslacht *Bentinck* is geweest.

Nadere, in uitzicht gestelde mededeelingen over de voorouders van dezen *Hendrik* zijn na 1918 niet in het licht verschenen en in jaarg. 1924 van Nederland's Adelsboek ving de geregelde stamreeks — toen ook eigen nasporingen vruchteloos waren gebleven — aan met den *Hendrik* van 1400.

Zoowel in het hoofd van het artikel *Bentinck* in Adelsboek 1924, als in de afzonderlijke uitgave „Historisch Gedeelte“ 1925, gingen aan *Hendrik* mededeelingen vooraf over verschillende personen *Bentinck*, die vóór 1400 te Arnhem en op de Veluwe voorkwamen en die — voor zoover van hen zegels aanwezig waren — blijkens hun wapen tot hetzelfde geslacht hadden behoord. Daarbij werd het vermoeden uitgesproken, dat de *Hendrik*, met wien de stamreeks aanving, een zoon zou zijn geweest van een *Johan Bentinck*, die van 1361—84¹⁾ vermeld wordt te Heerde, Elburg, Clarewater, Arnhem en Terwolde — dus in het kwartier der Ve-

¹⁾ In beide uitgaven staat abusievelijk van 1361—77.

luwe — een vermoeden waarvoor echter tot dusver geen bewijzen waren bij te brengen.

In het archief op slot Vornholz, Kreis Warendorf, Munster i. W., bevinden zich ook talrijke bescheiden (oorkonden, acten, registers en boeken) van groot belang voor- en handelende over Geldersche geslachten. Ik mag daarvoor verwijzen naar de „*Inventare der nicht-staatlichen Archive in Westfalen*“ Band II, p. 251—308, waar men de belangrijke onderdeelen beschreven vindt, waaruit het archief van „Haus Vornholz“ bestaat.²⁾ Onder afdeeling C (zie p. 252) vindt men als aanwezig vermeld de archieven der huizen Angeren, Doddendaal, Herveld, Indoornik en Winssen, terwijl onder afdeeling E, „Familiensachen“ (zie p. 300-307) bescheiden vermeld worden over een groot aantal, ook Nederlandsche, geslachten, waaronder het geslacht *Bentinck*, met oorkonden van 1385, 1417, 1485 enz. en acten van 1540—1597. Doch ook onder afdeeling D, „Veräusserte und fremde Güter“ komen talrijke oorkonden voor over Geldersche geslachten en over het geslacht *Bentinck* in het bijzonder oorkonden van 1343, 1356, 1357, 1374, 1387.

Het was te verwachten, dat uit deze bronnen een en ander voor den dag zou komen, dat voor de afstamming van het geslacht *Bentinck* van belang zou zijn. De tegenwoordige eigenaar van slot Vornholz, Freiherr v. Nagel-Doornick, had de bijzondere welwillendheid de belangrijkste perkamenten oorkonden naar hier op te zenden, wier inhoud aan de gestelde verwachtingen geheel beantwoordde en voor ons aanleiding werd om opnieuw te trachten meer over de voorouders van den *Hendrick Bentinck* van 1400 te weten te komen. Thans doen wij de resultaten van dit onderzoek hier volgen.

De Rijksarchivaris in Gelderland was zoo bereidwillig van de uit Vornholz ter inzage overgekomen oorkonde van 1385 een door hem gewaarmerkt afschrift te vervaardigen en waar die oorkonde tot dusver nimmer is gepubliceerd en zij weder in het archief van Vornholz is opgeborgen, meenen wij goed te doen haar in haar geheel hieronder te doen afdrukken.³⁾

„Ic Johan Bentinch doe verstaan:

„Allen den ghenen die dessen brief zullen sien of horen
„lesen, dat ic mit wille ende mit goden berade mijnre
„vriende ende maghe, die hierna bescreven staen: Steven
„ven mijnen soen ende Aernde sijnen brueder, oere
„moder goet bewijzen hebbe, daer Got die ziele van
„hebben moet. Ende mede hem tween ghegeven ende
„bewiset hebbe, alsullic goet als sij van mij hebben
„zullen nae mijnre doet.

„Ten irsten zullen Steven ende Aernt hebben alle
„die huerige luden na mijnre doet, die ic hebbe, sij
„sijn eygen ofte cuermedich. Voert sullen sij hebben
„half dat goet, dat sij tiende ofte erve, dat ic hebbe
„in den lande van Zutphen, mit allen sinen tobe-

²⁾ Reeds in de door de Vereeniging Gelre uitgegeven Registers op de Leenaktenboeken van Gelre en Zutphen wordt op dit belangrijke archief de aandacht gevestigd, zie blz. 305, noot 3 van het deel over het kwartier van Arnhem. Men ziet daar ook de v. Nagel's-Doornick van Vornholz en op blz. 296 hoe zij aan *Bentinck*-oorkonden gekomen kunnen zijn.

³⁾ In regist is deze oorkonde vermeld op p. 305 van Band II der *Inventare der nicht-staatlichen Archive*.